

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

De Temporibus Ordinationum, Et Qualitate Ordinandorum. Titulus IX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

castris, villis, & munitionibus regni prædicti, cum omnibus suis recipere, ac ejus dispositioni, ordinationi, & mandatis universali ter singuli, & singulariter universi per omnia, & in omnibus intendere absque difficultate qualibet procureris: impendentes sibi contra quoslibet repugnant, ac etiam violenter consilium, auxilium, & favorem: de rebus, proventibus, omnibusque præfati regni jure sine diminutione aliqua plenarie respondendo: ut de illis dicto Regi, secundum quod suam decet excellentiam, sibi ac suis & præfati regni necessitatibus valeat providere. Alioquin venerabilibus fratribus nostris Bracarensi Archiepiscopo, & Episcopo Colimbrensi, damus nostris literis in præceptis: ut vos ad id monitione præmissa per censuram ecclesiasticam appellatione remota, compellant.

Per hoc autem non intendimus memorato Regi, vel ipsius legitimo filio (si quem habuerit) prædictum regnum admittere: sed potius sibi & eidem regno destructioni expedito, ac vobis ipsis in vita ipsius Regis & per sollicitudinem & providentiam comitis consulere prædicti.

CAP. III.

Episcopo à paganis, vel à schismaticis capto, non Archiepiscopo, sed capitulum administrat: nisi Papa quæritur eisdem hoc fieri poterit, super hoc per capitulum consulendus aliter ordinaret. Ioan. And.

Bonifacius VIII.

SI Episcopus à paganis, aut schismaticis captus, non Archiepiscopus, sed capitulum, ac si sedes per mortem vacaret illius, in spiritualibus & temporalibus ministrare debet: donec eum libertati restitui, vel per sedem Apostolicam (cujus interest ecclesiarum providere necessitatibus) super hoc per ipsum capitulum quam citò commode poterit consulendam, aliud contigerit ordinari.

CAP. IV.

Ecclesia cathedrali vacante, solus Papa visitatorem deputat, nisi Archiepiscopus propter negligentiam, vel dolsam capituli administrationem cum causis cognitione deputatus, hoc dicit Dominus.

Idem.

Ecclésiæ & cathedrali vacanti visitator ab alio, quam à Rom. Pontifice deputari non potest: Nisi forte capitulum in spiritualibus & temporalibus negligenter, aut perperam administraret. Tunc enim Archiepiscopus ob negligentiam vel malitiam capituli (eo vocato, causæque super hoc cognitione præmissa) visitatorem, seu administratorem eidem ecclesiæ licetè poterit deputare.

Visitator ecclesiæ vacantis ab infirmo à Papa deputatus, temporalibus & spiritualibus administrat: excepta beneficiorum collatione ad Episcopum pertinet. h. d. Dom.

Hujusmodi quoque visitator, quamquam spiritualium & temporalium administrationem legitimam censetur habere, beneficia tamen, quæ ad collationem pertinent Episcopi, conferre non potest, si ab alio, quam à Romano Pontifice fuerit deputatus.

DE TEMPORIBVS ORDINATIONVM, ET QUALITATE ORDINANDORVM.

TITVLVS IX.

CAP. I.

Episcopus Italia ultramontanum non ordinet, nisi de speciali

a De his episcopis vid. de Vascum in Annalibus Hispania. b al. in. in mandatu. c al. ejusdem. d Sacrorum rerum scriptores paganos vacant omnes sedularum cultores. e Vid. Marianum Socinum tract. de visitatione. f Vid. supra de officio leg. quæ transiitorem. Dominus.

licentia Papa, vel per patentes literas Episcopi, non in suam causam quare nihil vel non possit aliter ordinare. si sine illius fuerit, ordinans punietur pena exco. de rebus in lictis suspensus: ut quod etiam à patentiaria Episcopi, si ipsa specialis licentia absque non potest. Ioan. And.

Clemens IV.

Sæpè contingit, quod nonnulli clerici contra communicationis adstricti, aut exco. facti, laicales, vel alias ordinarum sacrorum suscipiant, suam partiam, in qua de his habetur rectoribus, se in remotis partibus faciunt ad habundantiam promovendi. Nos igitur volentes animarum ipsorum periculis obviare, statim, ut nullus Episcopus, vel alius de cetero aliquem ultramontanum clericum ad hunc præsumat, nisi à nobis speciali licentia obtinuerit ab Episcopo, de cujus diocesi traxit originem, vel ab ipsius diocesis beneficiarius exiit, & per patentes literas causam rationabilem continet, ipsam nolit, aut nequeat ordinare. Eas vero, quæ supra præmissa contingit ordinari, manere solent, quæ spe dispensationis, super hoc à Rom. Pontifice mandata, suscipiunt, ac ordinantes quædam inordinabilia. Omnibus nostris postulationibus, quibuslibet, ne absque licentia nostra specialiter concessa dispensent, vel suas etiam tradant literas, per quos ipsi debeat dispensari.

CAP. II.

Qui scienter ordinaverit clericum alicui, per eum à collatione ordinum suis suspensus, & postquam suspensus fuerit, poterit subditi sui ipsorum licentia speciali dispensari. Ioan. And.

Gregorius X. in generalis concilio Lugdunensi.

Eos, qui à clericis per licentiam ab eorum ordinandorum licentia fuerint, seu aliter spontanea, vel quocumque alio ingenio quædam inordinabilia ordinare, per annum collatione ordinum deinceps esse suspensos. His que jure statuta contra clericos ordinatos in suo robore duraturus. Clerici quoque pariter taliter suspensorum, postquam eorum suspensio fuerit manifesta, absque ipsorum eorum licentia non recipiendi ordines ab aliis vicariis Episcopis, nisi in men canonicè, liberam concedimus facultatem.

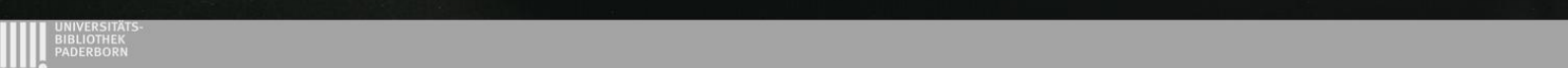
CAP. III.

Episcopus originis, domesticus, vel ecclesiæ beneficiarius non daturus ad ordines dare potest, inferius præfatum non potest legi: nec officiales Episcoporum, sed in, qui habent administrationem spiritualium, illis bene concedunt.

Bonifacius VIII.

Cum nullus à clericis pariter alicui, per superioris ipsius licentiam, debet eorum licentiam intelligitur in hoc casu Episcopus, de cujus diocesi aliquid ordinis promovendi desiderat ordinari. Sed de quibus diocesi beneficiarius obsequium in eadem, (licet alibi natus fuerit) domesticus, vel alius, qui licet res quoque prælati, religiosi, vel alii, nisi eorum, licet clericos, aut subditos, postquam quod voluerint, licet facere ordinari, à sede Apost. specialiter in mandatis extendat) hujusmodi nequeant licentiam impetrare. Episcopo autem in remotis agente, ipsius in Episcopo vicarius generalis, vel (sede vacante) capitulum, per quem nunc temporis administratio spiritualium pertinet, dare possunt licentiam ordinandi.

a Al. existit. b Vide concil. Trid. sess. 13. de repositio. c al. potestatem. d Vide concil. Trid. sess. 13. de repositio. e h. d. de repositio.

Episcopus, si alius inferior, primum tonsuratum in sacris non con-

CAP. IV.

Episcopus, si alius inferior, primum tonsuratum in sacris non con-

Illus b. Episcopus, vel quisvis alius, infanti (nisi forte religionem intraret) seu illiterato, sed nec ab-

DE AETATE ET QUALITATE, & ordine praeficatorum.

TITVLVS X. CAP. I.

Episcopus, si alius inferior, primum tonsuratum in sacris non con-

Emittimus, ut Episcopi canis, qui ex. annum compleverit, quod dignitates vel personatus;

DE FILIIS PRESBYTERORUM, & aliis illegitimè natis.

TITVLVS XI. CAP. I.

Illi illegitimi nati dispensati Episcopi in minoribus ordinibus;

Episcopi licet potest (si ei alius canonicum non obstat);

Si qui defectum patitur a natalium, ex dispensatione Episcopi licet potest (si ei alius canonicum non obstat);

Si dispensatum fuerit cum aliquo, quod non obstante ullo defectu

Episcopi licet potest (si ei alius canonicum non obstat);

Episcopi licet potest (si ei alius canonicum non obstat);

Ille vero, cum quo per sedem dispensatur eandem, ut praemisso non obstante defectu valeat ad beneficium;

CAP. II.

Si ille, cum quo super defectu originis in curato beneficio fuerit dispensatum, eo tacito super pluralitate dispensationem obtineat;

Idem.

Si, cum quo fuit per sedem Apostolicam dispensatum; ut (non obstante defectu natalium, quem patitur) ad omnes ordines promovetur valeat, & obtinere beneficium;

DE DIGAMIS. TITVLVS XII.

CAP. I.

Dignus nudatus est omni privilegio clericali, & adfrectu seculari foro;

Iterationis antiquae a dubium praesentis declarationis oraculo decedentes, digamos omni privilegio clericali declaramus esse nudatos;

DE OFFICIO VICARII. TITVLVS XIII.

CAP. I.

Successor officialis excommunicatus, excommunicatus non est, nisi in crimine damnato communitus;

Innocentius quartus.

Romana ecclesia: & infra. Cum Rhemen Archiepiscopus in officiale alicuius suffraganei sui excommunicationis sententiam ex aliqua rationabili causa profert;

CAP. II.

Ex generali commissione non potest officialis suspensio, corrigere, deponere, & punire subditorum excessus.

Idem. Ancharan. consil. 1. 4. & de multiplici para bigamiam agit Ioan. Montagne tractat. de bigamia q. 1. Vid. concil. Trek. sess. 21. de reform. cap. 4.

